

Datum

2021-04-09

Ert datum

2021-01-08

Finansdepartementet

ESV dnr

2021-000016

Er beteckning

Fi2020/03418

Handläggare

Marcela Cohen Birman

Lina Landström

Daniel Stedt

Kira Bergheden

Peter Höglund

Yttrande över Jämlikhetskommissionens betänkande En gemensam angelägenhet (SOU 2020:46)

Ekonomistyrningsverket (ESV) anser att kommissionen har presenterat en bred och imponerande utredning som spänner över många samhällsviktiga områden. ESV delar utredningens syn på att jämlikhet är eftersträvansvärt eftersom det bidrar till en stabil samhällsekonomisk utveckling. Kommissionen anser att det krävs både kortsiktiga och långsiktiga insatser inom flera områden. ESV avstår från att ta ställning till de enskilda förslag som presenteras i betänkandet. I stället lämnar ESV ett antal allmänna synpunkter på utredningen och vi kommenterar hur de av kommissionen utpekade problemen med dagens skattesystem bör beaktas vid utformningen av nya skatteregler.

Allmänt

Sett till utredningens omfattning har ESV en förståelse för att kommissionen inte kunnat göra en mer utförlig bedömning av förslagets effekter på statens budget och de offentliga finanserna. För att kunna ta ställning till förslagen behövs dock en mer grundlig bedömning. I bedömningen bör det framgå vilka effekterna är på både kort och lång sikt. Det är även önskvärt att förslagets dynamiska effekter lyfts fram och redogörs för. Exempelvis saknar ESV en mer utförlig bedömning av vilka effekter på arbetsutbudet och jämviktsarbetslösheten som en höjning av ersättningsnivåerna i sjukförsäkringen respektive arbetslöshetsförsäkringen eventuellt kan ge upphov till och vilka konsekvenser det kan få på de offentliga finanserna.

Kommissionen har lagt fram förslag på ett stort antal nya utredningar. ESV anser att det till stor del är angelägna och viktiga utredningar som föreslås. ESV vill dock poängtera att det krävs en noggrann genomgång av förslagen i syfte att underlätta en prioritering bland dessa innan beslut om nya direktiv kan fattas. Genomgången bör belysa vilka utredningar som väntas ge bäst måluppfyllelse sett till kommissionens direktiv.

Rekommendationer för utformning av skattereglerna

ESV anser att skattesystemet i möjligaste mån bör vara generellt och med få undantag. Sedan skattereformen 1990/1991 har skatteutgifterna ökat i takt med att fler och fler avsteg från reglerna har införts. Det finns i dag ett stort antal undantag från reglerna i form av nedsättningar, avdrag och skattereduktioner, särskilt för inkomstskatter och konsumtionsskatter. Dessa undantag gör att både komplexiteten i skattereglerna och risken för skattefel ökar. Riktade stöd i form av skatteutgifter omfattas inte heller av den årliga budgetprövningen på samma sätt som stöd via anslag. ESV:s uppfattning är att riktade stöd i huvudsak ska belasta budgetens utgiftssida – inte budgetens inkomstsida.

ESV anser vidare att ambitionen om enkelhet och enhetlighet bör vara vägledande vid ändringar av skattereglerna, i likhet med ambitionen i skattereformen 1990/1991. Endast särskilda omständigheter bör kunna motivera avsteg från principen.

Enligt de skattepolitiska riktlinjer¹ som har antagits av riksdagen bör beskattning i möjligaste mån ske i nära anslutning till inkomstens förvärvande. ESV anser att detta är viktigt eftersom uppskjuten beskattning innebär en form av skattecredit som riskerar att öka skattefelet.

Vid utformning av skatteregler är det önskvärt att styra mot breda skattebaser och låga skattesatser. En låg skattesats i relation till skattebasen har en mindre snedvridande effekt på prissättningen på marknaden. Därmed får skatten en mindre marknadsstörande påverkan på utbud, efterfrågan och investeringar. Skattereglerna bör eftersträva neutral beskattning av skattepliktiga inkomster av likartat slag. En symmetrisk beskattning av olika kapitalinkomster minskar skattens styrning av vart investeringar riktas och har därmed en mindre marknadsstörande påverkan.

I detta ärende har avdelningschef Bo Stoltz beslutat. Utredare Lina Landström har varit föredragande. I beredningen har också utredarna Marcela Cohen Birman, Daniel Stedt, Kira Bergheden och Peter Höglund deltagit.

Datum: 2021-04-09

Underskrift

Bo Stoltz

Namnförtydligande

Föredragande

Lina Landström

Namnförtydligande

Denna handling har beslutats digitalt och saknar därför namnunderskrift.

---

¹ Prop. 2014/15:100